

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΪΚΕ

ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΥ

[Συνέχεια]

ΕΘ'

ΤΟ ΓΑΜΗΛΙΟΝ ΔΩΡΟΝ

Ο βασιλεὺς εἶχεν εἰσέλθει κατὰ τὴν συνήθειάν του εἰς τὰ δωμάτια τῆς κυρίας Μαιντεών πρὸ τοῦ δείπνου, τὴν ὥραν καθ' ἣν δὲ Γεράρδος καὶ δὲ Ιασπίνος διάφυγόντες τὸν Λουδούδιον θύμοντο ἐν πάσῃ σπουδῇ εἰς Βερσαλλίας.

Μετὰ τὴν τολμηρὰν ὑπόχρεωσιν, ἣν ἀνέλαβεν ἀπέναντί του ὁ ὑπουργός, δὲ Λουδούδιος ἔκυμαίνετο, ως συμβαίνει συνήθως μεταξὺ δύο δυσπιστιῶν. Ή μία ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ὑπερηφάνειάν του, ἡ δὲλη ἡπείλει τὴν βασιλικήν του τύχην. Ο ὑπουργὸς εἶχε τέλος πάντων παρουσιασθῇ εἰς τὸ φανερὸν ως ἀνταγωνιστὴς τῆς εὐνοούμενης γυναικός. Ἡ ἐκλογὴ μεταξὺ τῶν δύο καθίστατο ἀναπόφευκτος, ὅπου δήποτε δὲ καὶ ἀν ἔροιπτεν δὲ βασιλεὺς τὸ βλέμμα ἔβλεπεν ἀξιούσον χαίνουσαν ἑτοίμην νὰ καταπίῃ καὶ τῶν τελευταίων του ἐλπίδων.

Πρὸ τόσων ἑτῶν ἐπλάνη αὐτὸν ἡ γόνησσα ἰδέα τοῦ νὰ ἔχῃ μίαν πιστὴν φίλην καὶ ἔνα θεράποντα ἀφωσιωμένον, ἀσθενής δὲ τὸν χαρακτῆρα, ως πάντες οἱ ἀφιέμενοι εἰς ἐλπίδας, παρέβλεψεν ὅλας τὰς ἐκτοξευμένας κατὰ τῆς εὐνοούμενης συκοφαντίας καὶ ὅλας τὰς σκαιότητας τοῦ ὑπουργοῦ, ὅλας τὰς καταχρήσεις τῆς ἔξουσίας ὡν καθίστατο ἔνοχος. Τέ ἔμελλε νὰ συμβῇ μετὰ τὴν κατάρρευσιν ἑνὸς τῶν δύο ἑκείνων δυγάρμεων τῶν τόσων ἀνεκτικῶς καὶ τόσον στερεῶς παρ' αὐτοῦ δημιουργηθεισῶν πρὸ πολλῶν ἑτῶν;

Αἱ σκέψεις αὗται ἐπηγέναντο τὴν θλίψιν καὶ τοὺς ἐνδοιασμοὺς τοῦ βασιλέως. Ἐπιφυλακτικός, γινώσκων νὰ ὑποκρίνηται ως πάντες οἱ εἰς τὴν οἰκογένειάν του ἀνήκοντες ἡγεμόνες, δὲν ἐνέδωκεν εὐθὺς εἰς τὰς στιγματίας ἑκείνας στενοχωρίας, καίτοι δὲ εἶχε τραχυμάτισε τὴν καρδίαν ἡ διακοίνωσις ἣν ἐτόλμησε νὰ κάμη πρὸς αὐτὸν δὲ Λουδούδιο, ἐνόμιζεν ὅτι δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ φανῇ εἰς τὸ κοινὸν κατηφῆς. Διὰ τοῦτο ἐθέαθη ἐργαζόμενος κατὰ τὸ σύνθησις, ἐπισκεπτόμενος τὸν βασιλέα Ιάκωβον καὶ τὴν βασιλισσαν σύζυγόν του εἰς Αγίον Γερμανὸν καὶ οὐδὲν ἐν γένει δεικνύων εἰς τὰς μετὰ τῶν αὐλικῶν καὶ τῶν ἀλλων ὑπουργῶν παντοίας σχέσεις δυνάμενον νὰ παράσχῃ ἀφορμὴν ἀνησυχίας εἰς τὴν μαρκησίαν ἣν εἰς τὸν Λουδούδιο.

Αλλ' ἀφοῦ ἦθελε διέλθει οὕτως τὴν ἡμέραν δὲ βασιλεὺς καὶ ἔβλεπε προσεγγίζουσαν τὴν ὥραν καθ' ἣν μεταβαίνων πρὸς τὴν σύζυγόν του ἀπέθετε τὸ προσωπεῖον πρὸ τῆς φίλης του, τῆς ἀφωσιωμένης καὶ ἐμπειστευμένης αὐτῷ, τῆς ἀγχίου γυναικίου πρὸς ἣν δὲν ἀπέκρυψε τὴν θλίψιν του ἣ τὰ σχέδια του, δὲ Λουδούδιος ΙΔ'

ἡσθάνθη ἔκυτον μᾶλλον ἀδύνατον, μᾶλλον ἀσπλον καὶ ἀνίσχυρον τῶν συνήθων ἀνθρώπων. Διότι δὲ ἀπλοῦς πολιτίτης ἀντὶ νὰ τρέψῃ εἰς τὴν καρδίαν του τὸν δάκνοντα αὐτὸν ὄφιν, θὰ ἔσπευδε ν' ἀρπάσῃ ἐκ τῆς χειρὸς τὴν σύζυγον, νὰ τὴν ὀδηγήσῃ πλησίον τοῦ φωτὸς τῆς λυχνίας νὰ κυττάῃ αὐτὴν ἀτενῶς εἰς τὰ ὅμματα καὶ νὰ εἴπῃ αὐτῇ μὲ τὴν συγκεκινημένην ἑκείνην φωνὴν ἥτις ἀποσπᾶ πᾶν ἀπόκρυφον ἀπὸ τῆς εὐγενοῦς ψυχῆς:

— Εἶνε ἀληθὲς ὅτι εἶσαι ἀναξία ἐμοῦ;

Ο βασιλεὺς ἀπεναντίας ἔπρεπε νὰ φυλάξῃ ἐντός του τὴν ὁδύνην, νὰ διέλθῃ καὶ τὴν ἐσπέραν ἑκείνην ὅπως τὰς ἀλλας χωρὶς νὰ δεῖξῃ ἢ νὰ ἐκφράσῃ τι, ἔως ὅτου ἡ ἀληθεία ἐμφανίζομένη ἀμείλικτος ἥθελε καταδεῖξει αὐτῷ τὸν ἀληθῆ ἔνοχον καὶ τὸν διατάξει ἢ ν' ἀπαρνηθῇ τὴν σύζυγον ἣν ἡγάπα, ἢ ν' ἀποπέμψῃ τὸν ὑπουργόν, τὸν ἀπαραίτητον πρὸς τὰ συμφέροντα του ἢ πρὸς τὴν δόξαν του.

Ο Λουδούδιος εἰσῆλθε λοιπὸν μὲ τὸ ὅμμα ἀδιάφορον, μὲ τὴν καρδίαν τεθωρακισμένην εἰς τὸν θάλαμον τῆς μαρκησίας. Δὲν ἀμφέβαλλεν, ὅτι καῦποιος θὰ εἶχεν εἰδοποίησει αὐτὴν περὶ τῆς ἀναβολῆς τῆς εἰς τὸ Παρλαμέντον ἀνακοινώσεως. Διὸ τὴν ἀφῆσε νὰ ἐπιληφθῇ ἑκείνη τῆς συνδιαλέξεως.

Η μαρκησία πάντοτε δυσπιστοῦσα ως πρὸς τὸ ἔδαφος, ἐφ' οὐ ἔμελλε νὰ προβῇ, ἐμελέτα προσεκτικῶς τὴν φυσιογνωμίαν τοῦ βασιλέως καὶ πάσαν αὐτοῦ τὴν συμπεριφοράν, ἀφότου ἔσχε μετὰ τοῦ Λουδούδιο τὴν δριστικὴν συνέντεξιν. Εἰδοποιηθεῖσα παρὰ τοῦ πάτερ - Λασσαῖ, δὲν ἡδύνατο νὰ φανῇ ως ἀγνοούσα ἑκείνο, τὸ δόπον ἀπησχόλει ὅλον τὸν κόσμον· τὸ νὰ τηρήσῃ σιγήν, θὰ ἐφαίνετο πρὸς τὸν βασιλέα ἐπίπληξις, ἥκιστα δὲ κατάλληλος ἡτοί ἡ στιγμὴ ν' ἀποτείνῃ ἐπιπλήξεις εἰς τὸν βασιλέα. Η μαρκησία σφόδρα τεταργμένη ἐκ τοῦ φόβου, ἀνεντάσσει πρὸς τὸν πάτερ - Λασσαῖ, δέν ἡδύνατο νὰ καταχρήσεις εἰδῆσεις, στερηθεῖσα καὶ αὐτοῦ τοῦ Ιασπίνου, δότις εἶχε γείνει ἀφαντος, χωρὶς ἡ μαρκησία νὰ γινώσκῃ τὴν αἰτίαν, ἀπεφάσισεν ἔξ ανάγκης νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ ἀπλούστερον καὶ εὐθύτερον μέσον, τούτεστι νὰ ἐρωτήσῃ, καὶ ἡρώτησεν.

— Μεγαλειότατε, εἶπε μὲ πρόσωπον ἀτάραχον δοσον καὶ τὸ τοῦ βασιλέως, τί συνέβη λοιπὸν μὲ τὴν ἀτυχῆ ἑκείνην δήλωσιν, ἥτις οὐδὲ σήμερον ἐπραγματοποιήθη;

Ο βασιλεὺς ἐκτιμῶν τὴν ἐπιτηδειότητα ἑκείνην, ἥτις εἰς ἄλλον χαρακτῆρα ἥθελεν ἔξεγείρει σφοδρὰν θύελλαν, ἀπάντησεν ὅτι ἐλυπεῖτο πολὺ διὰ τὴν νέαν χρονοτριβήν, ἀλλ' ἡ ἐκπλήρωσίς τινων διατυπώσεων ὑπέβαλε κατ' ἀνάγκην τὴν ἀναβολήν.

Η μαρκησία ἐγίνωσκε καλῶς, ὅτι δὲ βασιλεὺς δὲν ἥτο ποτε τόσον ἐπίφοδος σον κατὰ τὰς στιγμὰς ἑκείνας τῆς φυνομενικῆς γαλήνης του. "Αν ἐπρόκειτο περὶ δυσαρεσκείας ἀσημάντου, ὁ βασιλεὺς θὰ τὴν ἐπέπληττε εἰλικρινῶς καὶ τὰ

πάντα θὰ ἐτελείωναν. Διὸ ἡ μαρκησία ἐφρικίασεν. 'Αλλ' ἐπειδὴ τὸν ἔβλεπεν ἀποφασιστικὸν καὶ ἥσθιάντος ἔκυτον διὰ τὴν ὑπερήφανον ψυχὴν της, διὰ τὸ ἀνήσυχον πνεῦμα της, διότε ἀνυπόμνετο τόσον νὰ μάθῃ τὸ μυστήριον.

— Κἀποια ἐθιμοτυπία θὰ παρελείφη ἵσως; εἶπεν ἥσυχως.

— Ναί, μαρκησία.

Ο βασιλεὺς ἔπικασε πολύ, ἡναγκασμένος νὰ λέγῃ: μαρκησία εἰς περίστασιν, καθ' ἣν πᾶς ἄλλος θὰ εἴχε τὴν εὐχαρίστησιν νὰ εἴπῃ: κυρία.

— "Ας ὑπομείνωμεν! εἶπε προσποιουμένη φαιδρότητα.

Καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἑκείνης ὑπεκρίθη ἐπελάταραξίαν.

Τούτο δέ μως δὲν ἐπερίμενεν δὲ βασιλεὺς, ὅστις ἐπεθύμει νὰ τὴν εὔρῃ τεταραγμένην, φίλεριν, διότι τότε θὰ πειρώῃζε τὸν χρόνον τῆς ἐπισκέψεως του καὶ συνετόμευε τὴν διάρκειαν τῆς βασάνου του.

— Πῶς εἰσθε μόνη; ἡρώτησεν μήπως εἰσθε ἀδιάθετος;

— Καθόλου· ἀπεναντίας ἀνέμενα τὴν ἐσπέραν ταύτην τὸν μουσικόν, ὅστις ἐμελοποίησε τὰ χορικὰ μέρη τῆς Γοθολίας.

— Διατί δὲν ἥλθεν;

— Αγνοῶ· θὰ ἐβράδυνεν ἵσως, διότι ἐβεβαιώθη ὅτι θὰ ἥλθῃ.

— "Ισως ἡ παρουσία μου τὸν ἐμποδίζει νὰ εἰσέλθῃ, μαρκησία· θ' ἀποσυρθῶ ἐνωρίς διὰ μὴ σᾶς στερήσω τῆς διασκεδάσεως ταύτης.

Κατ' ἑκείνην τὴν στιγμὴν ἡ Νανών πλησιάσσει εἰς τὴν κυρίαν της, εἶπε κρυφώς καὶ ἐν τάχει πρὸς αὐτὴν λόγους τινας μὲ θῆσος τεταραγμένον.

— Εἶνε ἵσως δὲ μουσικός, μαρκησία, εἶπεν δὲ βασιλεὺς· δέχθητε τον· ίδού, θὰ σᾶς τὸν στείλω ἐγώ, διότι ἔξερχομαι.

— Μεγαλειότατε, ἀνέκραξεν ἡ μαρκησία, δὲν εἶνε δὲ μουσικός. Η Νανών μου ἀνήγγειλεν, ὅτι εἶνε ἔξω ὁ ἐπίσκοπος τῆς Τροίας· τὸν εἶχα παρακαλέσει νὰ διέλθῃ ἀπ' ἔδω... ἥλθε... καὶ...

— "Α! εἶπεν δὲ βασιλεὺς βλέπων ὅπωσιν τεταραγμένον τὸ ήθος τῆς μαρκησίας, πολὺ καλά· θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ ἀν τὸν έδω.

— Αλλά... εἶπε διακόπτουσαν η Νανών ποιοῦσα νεύματα ἀπελπισίας πρὸς τὴν κυρίαν της.

— Τί; ἡρώτησεν ἡ μαρκησία.

Αφοῦ δὲ συνεβούλευθη τὴν Νανών διὰ τὸ βλέμματος ἔσπευσε νὰ εἴπῃ:

— Ο σεβασμιώτατος ἐπίσκοπος Τροίας δὲν ἀνέμενεν ὅτι θὰ εἴχε τὴν τιμὴν νὰ συναντήσῃ τὴν Υμετέραν Μεγαλειότητα... εἶνε τόσον συνεταλμένος!

— Διὰ τοῦτο τὸν ἀγαπῶ περισσότερον. Δύο μόνον ἀνδράς συνεσταλμένους γνωρίζω εἰς τὸν στρατὸν καὶ εἰς τὸν κλῆρον, τὸν Κατινά καὶ τὸν ἐπίσκοπον Ιασπίνον, δύο ἐντίμους ἀνθρώπους δύμας, περὶ τούτου ἔγγυωμαι.

— Βεβαίατα, εἶπεν ἡ μαρκησία· δὲ εἶνε ἡ ἀνδρεία προσωπεποιημένη, καὶ

δέπερος ή εύσπλαγχνία, ἀμφότεροι δὲ ή μετριοφροσύνη.

— Εἰσάγαγε λοιπὸν τὸν ἐπίσκοπον, ύπελαθεν δὲ βασιλεὺς ἀποτεινόμενος πρὸς τὴν Νανών, ἡτις ἀπέναντι τόσον ρητῆς διαταγῆς δὲν ἔτολμησε ν' ἀντιτείνῃ καὶ ἀπῆλθεν, ἐνῷ τὸ βλέμμα τοῦ βασιλέως παρηκολούθει αὐτήν.

Μετά τινας στιγμὰς εἰσήρχετο ὁ Ἰασπῖνος περίρρυτος ὑπὸ ιδρῶτος, τὸν διποῖον δὲν εἶχε προφέρει ν' ἀπομάζῃ ἐντελῶς, μὲ τὰ ἴματικ κεκαλυμμένα ὑπὸ κονιορτοῦ, μὲ τὰς περικνημίδας ἐφθαρμένας, ἔνεκα τῆς προστριβῆς τοῦ ἐφιππίου καὶ τῶν ἀναβολῶν, καταπεπονημένος, μὲ τὰ ὅμματα ἐκτὸς τῆς κόγχης, μὲ όψιν ἀξιοθήνητον.

Οὔτε ὁ βασιλεὺς εἶδεν ἐμφανισθέντα τὸν τόσον συνεσταλμένον ἐκεῖνον ἀνδρα, τὸν μετριόφρονα κληρικὸν ἐν τοιαύτῃ ἀταξίᾳ, ἥγειρε τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης κηροπήγιον καὶ ἀνέκραξεν :

— Πόθεν ἔρχεσθε, Θεέ μου, εἰς τοιαύτην φρικτὴν κατάστασιν;

— Μεγαλειότατε! ἀπήντησεν ὁ Ἰασπῖνος, οὐ τὰς ίδεας ἔτι μᾶλλον συνετάραττεν ὁ τελευταῖος ἐκεῖνος κίνδυνος, ἔρχομαι...

— Πόθεν;

— Ἐκ Παρισίων, Μεγαλειότατε.... ὑπῆγα νὰ ἐπισκεφθῶ μίαν ἔξοχικὴν οἰκίαν....

— Εἴσοχικὴν οἰκίαν εἰς Παρισίους!

— Οχι, Μεγαλειότατε... εἰς Βονδύ.

— Α!... καὶ ἐπήγετε ἔφιππος;

— Ή ἀμάξα μου συνετρίβη... ἡναγκάσθην νὰ ἐπανέλθω ὄμοι μὲ τὸν κύριον Δικερνή... καὶ τότε...

— Εἰξεύρετε δὲ τὶς ἐπερίμενα, ἔσπευσε νὰ εἴπῃ ἡ μαρκησία προσερχομένη εἰς βοήθειαν τοῦ ἀμηχανοῦντος ἐπισκόπου, καὶ χάριν ἐμοῦ ὑπεφέρετε τόσον.

— Αὐταὶ εἶνε λυπηραὶ περιέτειαι, εἴπεν δὲ βασιλεὺς βραδέως ἐκφράζων τὰ συλλυπητήριά του μὲ ἐγένειαν, ἡτις δὲν ἀπέκλειεν οὕτε τὴν περιέργειαν οὕτε τὴν ἀμφιβολίαν.

Εὔτυχῶς ή Νανών εἰσῆλθεν ἐκ νέου καὶ ἀνήγγειλε ταπεινὴ τῇ φωνῇ δὲ ο. κ. Βελαίρ εἰχεν ἔλθει μὲ τὴν κιθάραν του.

— Νὰ περιμένῃ τὴν ἀναχώρησιν τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, εἴπεν ἡ κυρία Μαίντενών.

— Οχι, ὅχι· ἀφοῦ θὰ μείνω ἐδῶ, θὰ τὸν ἀκούσω εὐχαρίστως, εἴπεν δὲ βασιλεύς.

Ο Ἰασπῖνος προσέκλινεν ὅπως ἀποχαιρετίσῃ καὶ ἀπέλθῃ, ἀλλὰ μὲ τοιοῦτο βλέμμα ἐκφραστικὸν πρὸς τὴν μαρκησίαν, ώστε αὐτὴ τῷ εἴπε γεγωνίᾳ τῇ φωνῇ:

— Μείνατε, σεβασμιώτατε, σᾶς παρακαλῶ, ἀν ἀκούσων ὀλίγην καλὴν ἐκκλησιαστικὴν μουσικήν, τοῦτο ὄφείλομεν εἰς ὑμᾶς καὶ πρέπει νὰ μετάσχητε καὶ σεῖς. Μείνατε πλησίον μου.

Ο Ἰασπῖνος ὑπήκουσεν.

— Θεέ μου! ἐψιθύρισεν, εὔδοκησον νὰ δυνηθῶ νὰ εἴπω πρὸς αὐτὴν μίαν λέξιν, μίαν μόνον!

Ο Βελαίρ εἰσῆλθεν. Η ἐνδυμασία του

ἡτο εύπρεπεστέρα ἢ ἡ τοῦ ἐπισκόπου, ἀλλ' ἡ μορφὴ του ἡτο ὡχρά, καταβεβλημένη. Ο βασιλεὺς ἀπὸ τῆς ἔδρας του προσέβλεψεν ἐπὶ μακρὸν καὶ μετὰ προσοχῆς τὴν θελκτικὴν ἐκείνην μαρφήν. Η μαρκησία ὑφίστατο ἀληθῶς βάσανον. Ο Ιασπῖνος ἀνέμενε τὴν εὐχαριστίαν ὅπως ψιθυρίσῃ αὐτῇ ἐκεῖνο τὸ ὄποιον εἴχε ν' ἀνακοινώσῃ. Ο Βελαίρ ἡτο συγκεκινημένος καὶ ἡ φωνὴ του ἔτρεμεν ὡς οἱ πόδες του, ἡ παρουσία δὲ τοῦ βασιλέως κατήνεγκε τὸ τελευταῖον τραῦμα.

— Διατί δὲν ἔφερετε καὶ τὸν Ρακίναν; ήρωτησεν δὲ βασιλεύς.

— Μεγαλειότατε, ο κύριος Ρακίνας δὲν εἴχε προσκληθῆ.

— Εἶνε ἀληθές, εἴπεν ἡ μαρκησία προσεκτικὴ ἐνταυτῷ καὶ εἰς ὅ, τι ἔλεγεν δὲ βασιλεὺς καὶ εἰς ὅ, τι ἡθελει νὰ εἴπῃ ὁ Ιασπῖνος, τοῦ ὄποιον συνηθάνετο τὴν φλογερὰν ἀνησυχίαν.

— Λοιπόν, κύριε, ἔξηκολούθησεν δὲ βασιλεὺς, τί θὰ ἐκτελέσοτε διὰ ν' ἀκούσῃ ἡ μαρκησία;

— Δύο στροφὰς ἐκ τῆς δευτέρας πράξεως τῆς Γοθολίας, Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν αὐτῇ, τὴν τοῦ Κρίτου καὶ τὴν τοῦ Ασεβοῦς.

— Δὲν τὰς γνωρίζω: δις ἔδωμεν, ἀκούω, προσέθηκεν δὲ βασιλεὺς τοποθετούμενος ἀνέτως ἐπὶ τῆς ἔδρας του.

— Αν εἴσθε κουρασμένος, σεβασμιώτατε, εἴπεν ἡ μαρκησία πρὸς τὸν Ιασπῖνον, στηρίχθητε ἐπὶ τῆς ἔδρας μου.

Ο Βελαίρ ἔλαθε τὴν κιθάραν καὶ ἤρχισε νὰ τὴν χορδίζῃ. Καθ' ἣν στιγμὴν τὸ ὄργανον παρουσίασεν εἰς τὸ βλέμμα τοῦ βασιλέως τὴν ἐκύλου λεμονέας ἐπιφάνειαν αὐτοῦ ἐγκεκομημένην διὰ χρυσοῦ καὶ μαργάρου καὶ τὴν μελανὴν αὐτοῦ λαβὴν τὴν πλουσίως ἐπεξειργασμένην, δὲ Λουδοβίκος ΙΔ', εἰς οὐ τὸ πνεῦμα ἡ κιθάρα ἐκείνην ἔξαγειρεν ἀριστον ἀνάμνησιν, ἔκυψεν αἰφνης πρὸς τὸν Βελαίρ καὶ προσήλωσεν ἐπὶ τοῦ ὄργανου βλέμμα πλήρες ἐκπλήξεως καὶ στοργῆς.

Ο Βελαίρ εἴχε βασιληθῆ ἐπὶ τοῦ πρώτου τούτου ἀποτελέσματος τῆς κιθάρας του. Ἡτο ἡ τοῦ βασιλέως, ἡτο ἡ ἀτυχής Βιολέττα εἴχε διατηρήσει ἐντὸς τῆς ἐκ κέδρου καὶ ὀλοσηρικοῦ θήκης της.

Ο βασιλεὺς ἔξετεν τὴν χειρα ὅπως λαβῇ τὸ ὄργανον, εὐθὺς δὲ ὡς τὸ ἔψυχον ἔξεταζων αὐτὸ μετὰ μελαγχολίας, τὸ ἀνεγνώρισεν. Τὸ σῶμά του ὅλον ἀνεσκίρτησεν ἐπὶ τῇ ἐπαφῇ τοῦ προσφιλοῦς ἀντικειμένου μίαν ἐρωτήσιας ἀνηλθεν ἐπὶ τὰ χείλη του, ἀλλ' ἐπὶ παρουσία τῆς μαρκησίας δὲν ἔτολμησε νὰ διμιλήσῃ. Διότι αὐτὴ ἀλλοτε τὸν εἴχε συμβουλεύσῃ νὰ ρίψῃ τὴν κιθάραν ἐκείνην.

— Ωραῖον ὄργανον! εἴπε πρὸς τὸν Βελαίρ παρατηρῶν αὐτὸν μὲ βλέμμα ἀτενές.

— Ισπανικόν, Μεγαλειότατε, ἀπήντησεν ὁ μουσικὸς ταπεινῶν τὸ βλέμμα καὶ προσκλίνων ἐνώπιον τοῦ Βασιλέως.

— Η μαρκησία οὐδὲν ἡδυνήθη νὰ ἐννοήσῃ ἐκ τοῦ προσιμίου τούτου, τοῦ τόσον ἐνδιαφέροντος τὰ δύο κυριώτερα αὐτοῦ

πρόσωπα. Διεῖδε μόνον ἐν αὐτῷ βραδύτητα, ἡτις τὴν ἀπήλπιζεν.

Τέλος ὁ Βελαίρ, προκέκρουσε, διὰ φωνῆς δὲ ἡρέμα εὐήχου εἰς ἣν αὐτὴ ἡ ἀβεβαύτης του προσέθετεν ἀνέκφραστον θέλγυτρον ἥρχισε νὰ φάλλη.

Η μουσικὴ ἡτο γλυκυτάτη. Ἐπρόκειτο περὶ τοῦ κρίνου, τοῦ ἐγκαλλωπισμάτος τῆς φύσεως, τὸ ὄποιον βλαστάνει προφελατόμενος ἀπὸ τοῦ βορρᾶ, ὑπανιγμού χαριεστάτου τῶν ἐν Σαΐν-Σύρ ἀνατρεφομένων νεανίδων μακρὰν τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἐπηρείας τῶν πονηρῶν ἀνθρώπων.

Κατὰ τοὺς πρώτους ἡγιονούς πάντες ἡ κρασθησαν ἀλλὰ περὶ τὸ τέλος τὸ φέμα ἀπέκτησε χαρακτήρα ἐντονώτερον, ἡ φωνὴ τοῦ φάλτου ἐγένετο ὀξεῖα, ἡ δ' εὔηχος καὶ ἐντεγχος ὑπήχησις ἐπλήρωσεν ὅλην τὴν αἴθουσαν.

Ο βασιλεὺς εἰς ἀκρον ἀγαλλόμενος, διότι ἡκουεν ἔξαρτον μουσικὴν καὶ ὠραίους στίχους συνδευομένους ὑπὸ τῶν ἡγιων τῆς κιθάρας ἣν τόσον εἴχεν ἀγαπήση, ἔξεδήλωσε θορυβωδῶς τὴν εὐχρέστειάν του. Ο Βελαίρ ἀφέθη ἔξ ολοκλήρου εἰς τὴν ἔξαψιν τῆς τέχνης του.

Η μαρκησία, τὸ βλέμμα παρηκολούθησε διαρκῶς τὸν βασιλέα, ἐπωφελήθη θορυβωδούς τινος crescedo διὰ νὰ εἴπῃ πρὸς τὸν Ιασπῖνον :

— Κύψατε καὶ εἴπατε μου ὅ, τι ἔχετε νὰ μου εἴπητε.

Ο ἐπίσκοπος ἔκλινεν, ἐνῷ ὁ μουσικὸς ἔξετέλει ἡγηράς ὑπηρήσεις.

— Ο Λουδού, εἴπεν, ἔπειψε τὸν Δεβώτ εἰς τὸ χωρίον Λαζερνή.

Η μαρκησία ἐφρικίασεν.

— Λοιπόν; ἐψιθύρισεν ἐναγωνίως.

— Αὐτὸς ἐπέστρεψε συνδεύων μίαν ἀμάξαν κλειστήν, τὴν ὄποιαν ἐπῆγε νὰ συναντήσῃ ὁ Λουδού αὐτοπροσώπως.

— Καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἀμάξαν;... ἡρωτησεν ἡ μαρκησία μετὰ τοιαύτης ἀκατανικήτου ἀγωνίας, ωστε ἐφείλκυσε τὴν προσοχὴν τοῦ βασιλέως.

— Τί τρέχει, μαρκησία; διατί δὲν ἀκούετε; ήρωτησεν δὲ βασιλεὺς διακόπτων τὸν φάλτην.

— Πῶς ὅχι; ἀπήντησεν ἡ μαρκησία τεταργμένη ὑπωσοῦν· ἵσα ἵσα ἔξεφραζα πρὸς τὸν ἐπίσκοπον τὸν θαυμασμόν μου.

Τὸ πρῶτον τεμάχιον ἐτελείωσεν· ὁ βασιλεὺς συνεχάρη τὸν μουσικὸν καὶ ἡ μαρκησία ἐπίστης, ἀλλὰ τόσον μηχανιῶς, μὲ ἐκφράσεις τόσον υπερβολικάς, ωστε οὐδὲ μέτρον οὐδὲ εὐστοχίαν είχον οἱ λόγοι της. Εύτυχῶς ὁ βασιλεὺς προσεγγενένε νέον εἰς τὴν κιθάραν.

Συνελθοῦσα ἡ κυρία Μαίντενών ἔβεβαιώσεν διό δ στροφὴ τοῦ Ασεβοῦς ἡτο ἔτι ωραιοτέρα καὶ συνέστησεν αὐτὴν εἰς τὴν προσοχὴν τοῦ βασιλέως.

Ητο τὸ τοιοῦτο διαταγὴ διὰ τὸν Βελαίρ. "Ηδη αὐτὸς ἔστρεψε κρύφιως τὸ βλέμμα πρὸς τὸ ὄρολόγιον, τοῦ ὄποιον ὁ ωροδείκτης προσήγγιζεν εἰς τὴν ἐνδεκάτην ωραν καὶ πρὸς τὸ παράθυρον ὅπερ κατὰ διαλείμματα συγχανὰ ἐφώτιζον πελιδναὶ ἀστραπαί. Κατείχετο ὑπηρήσεις τοῦ βασιλέως

νευρικής ἀνησυχίας: ἐφάνετο ώσει παρακαλῶν τὸν βασιλέα νὰ ἐπιτρέψῃ αὐτῷ νὰ τελειώσῃ, ἀπέμασσε δὲ τὸ μέτωπον ἐφ' οὐ ἀνέθρωσκον ρανίδες ίδρωτος.

— Τὴν στροφὴν τοῦ Ἀσεβοῦς, παρακαλῶ, εἶπεν ὁ βασιλεὺς, δοτὶς δὲν ἡδυνήθη εἰς τὴν ἐπιθυμίαν ὅπως θίξῃ τὰς χορδὰς καὶ ἐνδομύγως φάτειρε τὴν θυσιασθεῖσαν μουσικὴν του κλίσιν.

‘Ο Βελαίρ ἀνέλαβε τὴν κιθάραν· ἡ μουσικὴ τὴν φορὰν ταύτην ἦτο ζωηρὰ ἐπηρμένη· δὲν ἔψαλλεν, ἀλλ’ ἥπειλει μετὰ φοβερᾶς εἰρωνείας.

Τρυφήσωμεν καὶ φάσωμεν!

‘Ο δύσιλος τῶν ἀσεβῶν κράζει μὲν δύσηχον φωνὴν. Εἰς ἄνθη καὶ ἀρώματα, ἀπ' ἡδονῆς εἰς ἡδονὴν Ἀμέριμνοι ριφθίμεν!

— Καὶ ποτὸς ἦτο εἰς τὴν κλειστὴν ἀμαξαν; ἡρώτησεν ἡ μαρκησία τὸν Ἰασπίνον.

— Πρέπει νὰ τὸ μάθητε τὴν νύκτα ταύτην, ἀπόντησεν ὁ ἐπίσκοπος, διότι ἀνὴν ἰδέα, ἡτὶς μοῦ ἐπῆλθε πρὸ ὄλιγου, ἐπαληθεύσῃ...

— Ποιὸς λοιπόν;

— Υπάρχει ἀκόμη κάποιος, δοτὶς δύναται νὰ γνωρίζῃ τὸ μυστικόν.

‘Αλγηδῶν ὄξεια, ωσεὶ σιδήρου πεπυρακτωμένου ἐπαφή, διῆλθε διὰ τοῦ ἔγκεφαλου τῆς μαρκησίας.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ:

ΟΥΓΟΣ Ο ΛΥΚΟΣ

Δραματικῶν ἔργων

τῶν ERMANN - SATRIAN

ΑΙΜΥΛΙΟΥ ΣΟΥΒΕΣΤΡ

ΛΕΥΚΗ ΚΑΠΕΛΟΥ

Ιστορικὸν διήγημα

[Τέλος]

— Πῶς; ἡρώτησεν ὁ Καπέλος ἀνήσυχος.

— ‘Ἄς ἔλθῃ. Κατέχω ἀσφαλὲς μέσον διὰ νὰ τὴν κάμω νὰ συγκατανεύσῃ.

Καὶ ἐπειδὴ ὁ κόμης ἐδίσταζεν,

— Εὑρίσκομαι ἐνταῦθα ἐν ὄνόματι τῶν Δέκα, εἶπεν ὁ Ιουλιάνης σοθαρῶς.

‘Ο γέρων ἔστειλεν ἵνα καλέσωσι τὴν θυγατέρα του. Εἶτα στραφεὶς πρὸς τὸ μέλος τοῦ συμβουλίου,

— Τώρα θὰ ἔλθῃ, εἶπεν. Ἀλλὰ πρὸς Θεοῦ, ἐστὲ ἐπιεικῆς πρὸς αὐτήν. Πρὸ ἔτους τὴν βλέπω θυγατούσαν ἀπὸ ὄρας εἰς ὄραν καὶ ἐν τούτοις πρὸ ἔτους, τὰ χείλη μου δὲν ἤγγισαν τὸ μέτωπόν της, καὶ χειρές μου δὲν ἔθωπενσαν τὴν κόμην της. Ἀπεκλήρωσα αὐτὴν πάσης φιλοστοργίας διὰ νὰ ὑπακούσω εἰς τὰς θελήσεις τοῦ συμβουλίου καὶ τύχω παρ' αὐτῆς ὅτι τῇ ἔζητουν!.. ‘Ἐν ὄνόματι παντὸς ὅτι ἔπρεπε καὶ ὅτι ὑπέφερα φειθῆτε τοῦ παιδίου τούτου.

‘Ομιλῶν οὕτως ὁ κόμης, εἶχεν ἐνωμένας τὰς χειρας, τὰ δάκρυα ἔρρεον τῶν ὄφθαλμῶν του καὶ οἱ ὄφθαλμοι του ἤσαν καταβίβασμένοι.

‘Ο Ιουλιάνης τὸν ἔθεωρησε μετ' εἰρωνικῆς τινος ἐκπλήξεως.

— Μὴ φοβεῖσθε τίποτε, εἴπε τέλος. Οὐδόλως θὰ βιάσωμεν τὰς θελήσεις τῆς δεσποινίδος, ἡ δὲ συγκαταθεσίς ἦν ἀναμένομεν, ἀπ' αὐτῆς θέλει προέλθη.

Τῇ στιγμῇ ἔκεινη ἡ Λευκὴ εἰσῆλθεν ἴδουσαν ὅμως τὸν Ιουλιάνην ἔστη καὶ ὠχρίασεν.

— Δεσποινίς, εἶπεν οὗτος ὑποκλιθείς, ἥλθον νὰ ἐρωτήσω τὸν κόμητα τί ἔτυχε τέλος παρὰ τῆς θυγατρός του.

— Καὶ τί ἀπεκρίθη ὁ πατήρ μου, κύριε; ἡρώτησεν ἡ Λευκὴ διὰ φωνῆς τρεμούσης.

— ‘Οτι ἡ θυγάτηρ του ἦτο ἀνηλεής πρὸς αὐτόν, ὅπως ὑπῆρξεν ἀφρωδικαὶ διέκυτην.

‘Εκεῖνη ἐστράφη πρὸς τὸν γέροντα.

— Σκληρούς λόγους εἴπατε, πάτερ μου, εἶπεν, ἀλλ' εἶμαι ἀξία τούτων.

— Διὰ μιᾶς λέξεως δύνασθε ν' ἀποδώσητε εἰς τὸν κόμητα τὴν τιμὴν καὶ τὴν χαράν, ἔξηκολούθησεν ὁ Ιουλιάνης. Πρὸς τί ἡ μακροτέρα ἀντίστασις; ‘Εκεῖνος ὅστις σᾶς ἔκαμψε νὰ λησμονήσητε τὴν θέσιν σας καὶ τὴν ὑπακοήν σας οὐδὲν θὰ ὠφεληθῇ ἀπ' αὐτοῦ, μὴ τὸ ἐλπίζετε πλέον.

— ‘Οχι, εἶπεν ἡ Λευκὴ ὠχριάσσοντα, ὅχι, κύριε, δὲν τὸ ἐλπίζω πλέον, διότι ἔκεινος περὶ οὐ ἐλαλήσατε εὐρίσκεται εἰς τὴν ἔζουσίαν σας, καὶ γνωρίζω τὸ σύμβολον τοῦ συμβουλίου τῶν Δέκα! ‘Αντιτης πλάστιγγος τῆς δικαιοσύνης φέρει πέλεκυν εἰς ἔκαστην χειρα! Διὰ τοῦτο δὲν τηρῶ τὴν πίστιν μου πρὸς ζῶντα ἀλλὰ πρὸς νεκρόν, καὶ διὰ τοῦτο οὐδὲν θέλει μὲν ἀπαλλάξῃ ταύτην.

— ‘Ανωφελές νὰ προσποιεῖσθε, δεσποινίς, εἶπεν ὁ Ιουλιάνης ἱσύχως. Γνωρίζετε διὰ τὸ Ματθαῖος ζῆ.

‘Ο Καπέλος ἔκαμψε κίνημα, ἡ δὲ Λευκὴ ἔρρηξε κραυγὴν.

— ‘Αλλήθεια; εἶπεν.

— Μήπως εἴχατε ἀμφιβολίαν;

— ‘Ο Ματθαῖος ζῆ!

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ὁ Ιουλιάνης, ἀνδὲ τὸ ἡγεοεῖτε ἡ ἀντίστασις σας δὲν θὰ τὸ τόσον μεγάλη.

— Πῶς;

— ‘Ακούσατε, δεσποινίς, εἶπεν ὁ Ιουλιάνης μεθ' ὑπεροπτικῆς χειρονομίας. Οὐδόλως θὰ προσπαθήσωμεν νὰ μάθωμεν τίς σᾶς ἔγγωντοπαίησε τὴν τύχην τοῦ ἀνθρώπου τούτου, εἶναι ἀσήμαντον, διότι αἱ ἀρήσεις σας ἀποδεικνύουσι τὰς ἐλπίδας σας, ἀλλ' ἀνὴν δημοκρατία εἶναι ἐπιεικῆς πρὸς τὰ παραπτώματα, τιμωρεῖ ὅμως τὴν ἔπιμονον ἀπειθειαν. Προσέξατε μὴ κουρασθῇ καὶ μήπως βλέπουσα, ότι ἡ ζωὴ τοῦ φυλακισμένου τούτου εἶναι πρόσκομπα εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχεδίων της, ἀποφασίσῃ νὰ συντρίψῃ τὸ πρόσκομπα.

— Τί ἔννοεῖτε; ἀνέκραξεν ἡ Λευκὴ περίτρομος.

— ‘Απεφασίσθη, δεσποινίς, ἵνα ὁ Ματθαῖος μὴ ἐμποδίσῃ ἐπὶ πλέον τὴν ἐκτέλεσιν γάμου ἀναγκαῖον εἰς τὴν δημοκρα-

τίαν. ‘Υπακούσατε, ἀνὴν θέλετε νὰ ζήσηρ!

— Πῶς! θὰ τολμήσατε..

— Τὸ συμφέρον τῆς Βενετίας εἶναι δύνατον ταῦτα νόμος, εἶπεν ὁ ψυχρὸς ἀνήρ μετὰ φοβερῆς γαλήνης.

‘Η Λευκὴ τὸν παρετήρησεν.

— ‘Αδύνατον, εἶπεν. Οὐδόλως θὰ πράξωσι τὴν ἀνανδρίαν νὰ τιμωρήσωσιν ἀλλού διὰ τὴν ἀρνητικήν μου... Θέλετε νὰ μ' ἐκφοβίσητε, ἡ ζωὴ τοῦ Ματθαίου δὲν θὰ κινδυνεύσῃ.

— Εἶναι εἰς τὴν ἔζουσίαν σας, εἶπεν ὁ Ιουλιάνης ψυχρῶς.

— ‘Οχι, ἀδύνατον, ἀνέκραξεν ἡ νεῖνις ἔξαλλος. ‘Αρονούμαι, ἀρνούμαι...

‘Ο Ιουλιάνης ἡγέρθη.

— Τότε, εἶπε, προσεύχεσθε ὑπὲρ αὐτοῦ, δεσποινίς.

Καὶ πλησιάσας τὴν ἔντρομον νεάνιδα,

— ‘Υπῆρξετε ὀλεθρία πρὸς τὸν ἀνθρώπον τοῦτον, Λευκὴ Καπέλου, εἶπε διὰ σοθαρῆς φωνῆς. Πρὶν σᾶς γνωρίσῃ ἔτη εὐτυχής ἐν τῇ ἀφανείᾳ του. ‘Εν βλέμμα σας ἐστοίχισε πρὸς αὐτὸν τὴν ζωὴν καὶ τὴν ἐλευθερίαν του... Νορίζετε διὰ ταῦτα δὲν εἶναι ἀρκετά;... ‘Εστω!.. θὰ στοιχίσητε πρὸς αὐτὸν ἀκριβότερα.

‘Η νεῖνις περίτρομος ἔτεινεν ἀμφοτέρας τὰς χειρας πρὸς τὸν Ιουλιάνην.

— ‘Οχι, εἶπεν, ὅχι, δὲν θέλω... σωστέ τον...

— Τότε θὰ ὑπακούσητε;

‘Εκεῖνη ἔθεωρησε πέριξ αὐτῆς καὶ συλλέξατα πάσας τὰς δυνάμεις της, ἀπεκρίθη σιγά.

— Θά υπακούσω.

‘Οτε ἤκουσε τὰς λέξεις ταύτας ὁ Καπέλος, παρακολουθήσας μετ' ἀνεκφράστου ἀγωνίας τὴν ἀνωτέρω σκηνήν, ἡγέρθη πρὸς αὐτὴν τὰς ἀγνάλας του, ἐν ταῖς δοποίαις ἔκεινη ἐρρίφθη, καὶ ἀμφότεροι ἔμειναν ἐπὶ τινας στιγμὰς συνεσφιγμένοι.

Τέλος ἡ νεῖνις ἀπεσπάσθη αὐτῶν καὶ ἐπανέλαβεν.

— Θὰ υπακούσω, ἀλλὰ ὑπὸ ἔνα όρον.

— Ποιὸν;

— Νὰ ἐλευθερωθῇ... οὐχὶ δὲ νὰ μείνῃ ἐν Βενετίᾳ, διότι θὰ τὸν φονεύσητε, ἀλλὰ νὰ τῷ διθῇ ἡ ἐλευθερία ν' ἀναχωρήσῃ.

— ‘Εστω, εἶπεν ὁ Ιουλιάνης.

— Δότε μοι τότε ὑπογεγραμμένην τὴν διαταγὴν τῆς ἐλευθερίας του!

Τὸ μέλος τοῦ συμβουλίου τῶν Δέκα ἐφάνη ἐνδοιάζοντας ἐπὶ μακρόν, εἶτα τέλος ἀπεφάσισε καὶ ἐπράξει τὸ αἰτούμενον.

‘Η Λευκὴ ἔλαβε τὸν χάρτην ὃν ἔκεινος ἔγραψε καὶ ὑπέγραψε καὶ πλησιάσασα τὸν Καπέλον ἔγονυπέτησε πρὸς αὐτοῦ.

— Πάτερ μου, εἶπεν, ίδού με εἰς τοὺς πόδας σας ἔτοιμος νὰ υπακούσω πρὸς ὑμᾶς, πρότερον ὅμως καθέστε μοι τὴν χάριν ἣν θὰ σᾶς ζητήσω... Ω πάτερ μου... λάβετε τὸν χάρτην τοῦτον... τὸν ὄποιον ἐπλήρωσα ἀντὶ πάσης τῆς εὐτυχίας μου καὶ ὅλων τῶν ἐλπίδων μου! Σᾶς τὸν ἐμπιστεύομαι καὶ σᾶς παρακαλῶ θεριῶς νὰ ἔκτελέσητε τὴν διαταγὴν τὴν ὄποιαν ἀναφέρει... Δὲν θὰ ἐπιθυμήσητε βεβαίως νὰ γείνῃ ἀνωφελής ἡ θυσία μου! Δὲν θὰ